

VOORWOORD

*Albert Ponsioen - hoofdredacteur
LVB Onderzoek & Praktijk*

Het vergroten van de zelfredzaamheid is het thema in een aantal bijdragen in dit najaarsnummer 2018 van LVB Onderzoek & Praktijk. Een actueel thema, immers: “De overheid verwacht van burgers dat ze zelfredzaam zijn en op allerlei onderdelen van het leven actief keuzes maken, in actie komen en met tegenslag om kunnen gaan” (WRR-rapport ‘Weten is nog geen doen’, 2017).

Lesley van Scheppingen en *Gerben Lems* beschrijven de methode BREAKOUT!, waarmee de mogelijkheden van jongvolwassenen om zelfstandig te functioneren in de samenleving worden vergroot. Een mooi voorbeeld van een methode die vanuit de praktijk is ontwikkeld en waarvoor nu de relatie met de theorie wordt gezocht.

De twee bijdragen in de rubriek *Uit de praktijk* sluiten goed bij dit thema aan. *Frank Schalken* beschrijft een digitaal hulpmiddel, *VraagApp*, om snel en adequaat antwoorden te kunnen krijgen op prangende en praktische vragen die variëren van ‘Hoe kan ik bezwaar maken tegen een belastingaangifte?’ tot ‘Mijn telefoon laadt niet meer op’. *Hans Willemsen* en *Jolanda Douma* stellen dat overschatting van de eigen zelfredzaamheid de ondersteuning die iemand daarbij nodig heeft in de weg kan staan. Meer inzicht in hun eigen beperking, door middel van psycho-educatie over hun LVB, zou cliënten met LVB-problematiek meer open doen staan voor hulp en ondersteuning. Er bleken echter cliënten te zijn die zeer hardnekkig waren in het ontkennen van hun beperking. Zou hierbij een rol kunnen spelen dat juist het onderkennen van de specifieke beperkingen, naast de specifieke vaardigheden, bij deze cliënten het voor hun makkelijker maakt om deze te accepteren dan zo’n invasieve term als LVB?

In dit nummer ook veel aandacht voor de samenwerking tussen LVB-zorg en de psychiatrie. *Dineke Vallenga* en *Sandra Goren* beschrijven een kwalitatief onderzoek naar de samenwerking tussen twee zorgorganisaties. Eén van de conclusies: de samenwerking heeft geleid tot het herkennen van de specifieke zorgvraag van cliënten en tot het uitwisselen van kennis en ervaring. Maar er blijft nog wat te wensen over: de droom van een gezamenlijk expertisecentrum. *Marielle Dekker* en *Wouter Groen* geven aan hoe het met de Academische Werkplaats Kajak is gesteld. Kajak is in 2016 opgericht door het Landelijk Kenniscentrum LVB en het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie in samenwerking met de lidinstellingen Karakter, Pluryn, de Bascule, 's Heeren Loo, Ambiq en De Banjaard. Wat is er sinds deze oprichting en het uitbrengen van het Handboek Psychiatrie en lichte verstandelijke beperking (Didden, Troost, Moonen & Groen, 2016) gebeurd?

Marij Berghs, *Manon Verdonshot*, *Barbara Krantz*, *Martine Bootsma*, *Xavier Moonen* en *Susan van Hooren* besteden in hun bijdrage aandacht aan de rol van vaktherapie als onderdeel van FACT-LVB-behandelteams. In een pilot-onderzoek werd deze rol tegen het licht gehouden. Duidelijke conclusies konden na dit meer verkennende onderzoek nog niet getrokken worden. Wel is het een interessante ontwikkeling om interventies veel meer bij de mensen thuis te gaan inzetten.

In het vorige nummer van LVB Onderzoek & Praktijk werd kort verslag gedaan van de verdediging van het proefschrift van *Maaïke van Rest* over sociale informatieverwerking bij adolescenten met LVB-problematiek. Samen met haar mede-auteurs *Maroesjka van Nieuwenhuijzen*, *Aart Vriens* en *Walter Matthys* beschrijft *Maaïke* in dit nummer de stand van

zaken van het huidige onderzoek naar sociale informatieverwerking en de plannen die er zijn om het onderzoek door te trekken naar de diagnostiek en behandeling in de praktijk van hulpverlening aan jeugd met een LVB.

Voor de column hebben wij de Zorgmanager van het Jaar 2018 weten te strikken: *Gertrude van den Brink*. Een pleidooi om meer inzicht in de ontwikkeling van LVB-problematiek te verkrijgen: “Want hoe beter we de ontwikkeling van LVB begrijpen, hoe meer mensen tot bloei kunnen komen.”

Hieraan heb ik niets meer toe te voegen en rest mij alleen nog u opnieuw veel leesplezier toe te wensen!